

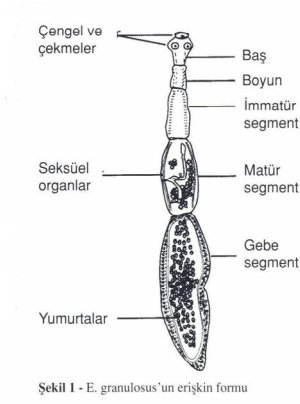
KİST HİDATİK

Yrd.Doç.Dr Süreyya YILMAZ

- Hidatik kist tarım ve hayvancılıkla uğraşan insanlarda görülen, hayvanlardan insanlara geçen endemik paraziter hastalık

- Sestod gurubunda yer alan bir parazit
 1. Echinococcus granulosus
 2. Echinococcus multilocularis (alveolaris)
 3. Echinococcus vageli
 4. Echinococcus oligarthrus

- Ülkemizde en sık Echinococcus granulosus, nadiren Echinococcus alveolaris izlenir
- İnsanda Echinococcusun LARVA (metasestod şekli hastalık yapmaktadır.

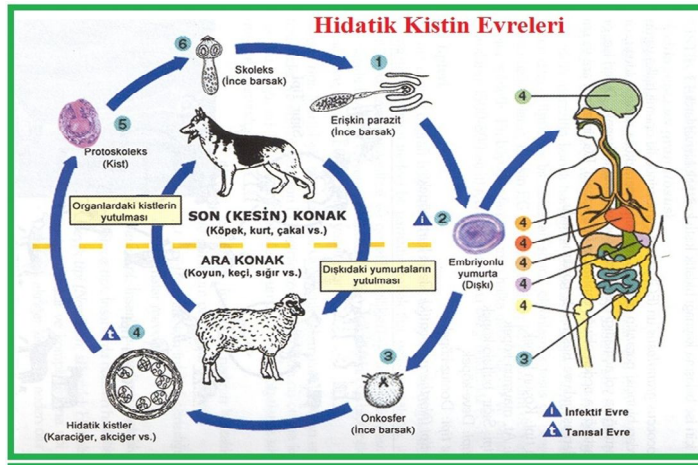

- 2-7 mm boyutunda
- 0,6 mm eninde
- 3-4 halkadan oluşan parazittir.
 1. Halka: Baş kısmı(skoleks)
4 vantuz
30-40 çengelli yapı
 2. Halka: boyun
 3. Halka: Testis ve ovaryumları içerir Hermafroditir
 4. Halka : Gebe halka Yumurtaları içerir (400-800 yumurta)
Yumurtlama deliği yok

- Son halka olgunlaşarak parazitten ayrılır parçalanır
- Köpeğin dışkısı ile çevre ortama atılır

YAŞAM ÇEMBERİ

- Ana Konak : (Son veya kesin konak)
İntestinal parazitoza neden olur
Organ hastalığı yapmaz
- Ara Konak : Organ hastalığına neden olur

- Enfeksiyon, köpeklere enfekte koyun-sığır gibi hayvanların iç organlarını yemesiyle bulaşır
- Parazitin enfekte köpek dışkısıyla atılan yumurtalarının, insanlar tarafından kirli eller, su ve yiyecekler yoluyla alınması sonucu hastalığa neden olur
- İnsandan insana bulaş olmamaktadır.

- Erişkin parazit köpek barsağında 5 ay yaşar
- Yumurta haznesi parçalanır
- Dışkı ile yumurtalar yayılır
- Yumurtalar 40 mikron büyüklüğünde,
- Suda 1 hafta, buzda 4 ay, toprakta 10 ay canlı
- Sıcak ve kurumaya hassastır

- Yumurta içinde 3 çift çengel içeren embriyo vardır.
- Sindirim yolu ile yumurtalar (embriyo içerir) alınır.
- Emriyo (onkoster) çengelleri ile barsak duvarına yapışır u1

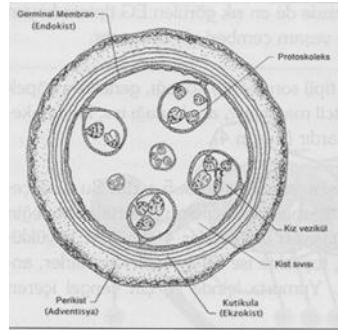
- Kan damarları Karaciğer %60-70
- KC'e tutunamazsa AC %20-25
- AC'tutunamazsa sistemik dolaşım %10
- Sistemik
 - Böbrekler
 - Kalp
 - Kemik
 - SSS
- % 85-90 tek organ tutulumu
- % 70' inde tek kist

AKCİĞER TUTULUM YOLLARI

1. Karaciğer kapilleri → akciğer kapillerine
2. İnce barsak lenfatığı → ductus torasicus
→ Sağkalp
→ AC
3. Portokaval anastomozlar

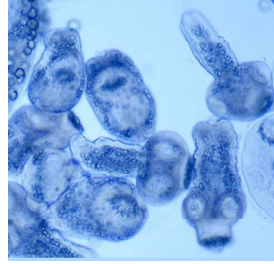
HİDATİK KİSTİN YAPISI

- Üçtabakadan oluşur
- I. **Perikist (adventisya)**: Parazite ait değildir. Konağın kist etrafında oluşturduğu fibröz kapsüldür.
- II. **Ekzokist (Kutikula, laminer membran)**
 - Kistin dıştabakasıdır.
 - 1 mm kalınlığında,
 - Selektif geçirgenliği vardır.
- III. **Endokist (germinal membran, çimlenme zarı)**
 - Tomurcuklanarak kız vezikül oluşturur
 - Kız veziküllerin içinde protoskoleksler vardır

- Berrak sıvı ile doludur
- Dansitesi 1007-1015
- pH 7.2-7.4 Sterildir
- Antijenik özelliği vardır.
- Kız veziküller açılması ile protoskoleksler kist dibinde bulunur (Hidatik kum)

- Kist herhangi bir şekilde parçalanırsa Protoskoleksler yayılır
- Yeni kistler oluşturur
- Canlı kistlerin köpekler tarafından yenilmesi ile son konak (ana, kesin konak) enfeksiyon zinciri tamamlanır.

- Bulaşma Yolu Enfekte köpeklerden olur.
- Kedilerde olgun ve gebe halkalar olgunlaşmadan parazit düştüğü için bulaşma görülmemiştir

- Bulaşma Yolu Enfekte köpeklerden olur.
- Kedilerde olgun ve gebe halkalar olgunlaşmadan parazit düştüğü için bulaşma görülmemiştir

KLİNİK

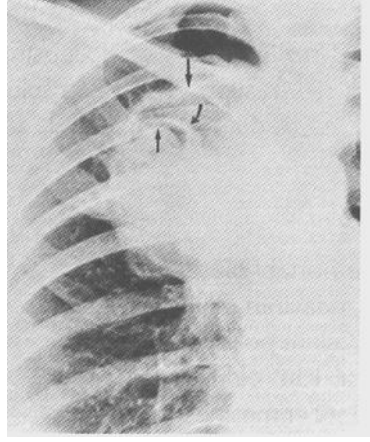
- Çoğunluğu semptomsuzdur
 - En sık
 - Öksürük
 - Yan ağrısı
 - Hemoptizi
- Rüptüre olursa
 - Kaya suyu
 - Membran ekspektorasyonu

RADYOLOJİ

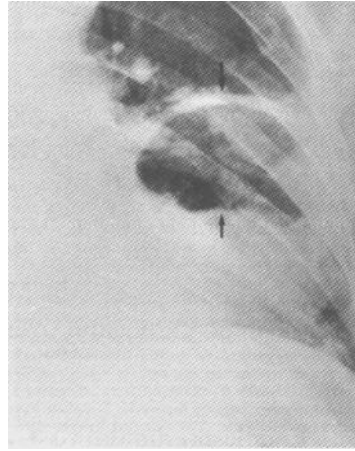
- PA akciğer grafisinde
 - Rüptüre olmamış kistler
 - Düzgün sınırlı Oval yada sferik
 - Homojen dansite artışı

- ÇİFT KUBBE :
- Rüptüre olan kistlerde membran içine hava girer

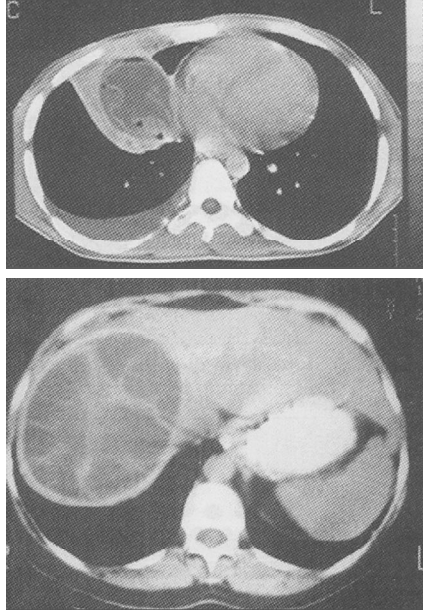

- NİLÜFER ARAZI :
Rüptüre kiste kaya suyunun bir kısmı ekspektore edildiğinde membranın kaya suyu üzerindeki görünümü

TORAKS CT

- Erken tanı
- Rüptüre kistlerin ayırıcı tanısında yardımcıdır
- Kesine yakın tanı koydurur
- Kistin sayı ve lokalizasyonu için yardımcıdır.

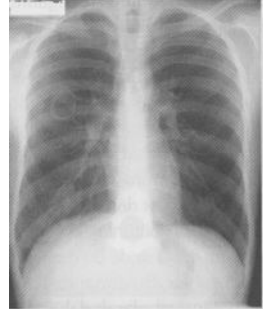

TANI

-  yk  : Kaya suyu ve membranın ekspekterasyonu
- PA akciğer grafisi
- Toraks CT
- İmmunolojik testler (Ig G ELİSA, Ig M ELİSA, lateks aglutinasyon, immun elektroforez, spesifik Ig E ELİSA)

AYIRICI TANI

- Tbc
- Akciğer absesi
- Bronşektazi
- Akciğer malignitesi

TEDAVİ

- Temel tedavi parankim koruyucu cerrahidir.
 - Kistotemi+ kapitonaj en çok yapılan operasyon şeklidir.
 - Enuklasyon+kapitonaj
 - Rezeksiyon
- İkinci seçenek medikal tedavidir.

Medikal Tedavi Endikasyonları

- <2 cm kistlerde
- Sayılamayacak kadar çok kistlerde
- Cerrahi sonrası inokulasyondan şüphelenilen kistlerde
- Cerrahi kabul etmeyen olgularda uygulanır.

Medikal Tedavi

- Mebendazol : 40-50 mg/kg/gün
 - Albendazol 10 mg/kg/gün
- Üç hafta ilaç bir hafta ara şeklinde

PERKUTAN ASPİRASYON (PAIR)

- Akciğer hidatiklerinde kontrendikedir

KORUNMA ve KONTROL

- Köpeklere yönelik
 - Biyolojik çemberin kırılmasında çok önemlidir.
 - Temastan kaçınma
 - Başboş köpek kontrolü
 - Praziquantel ile enfekte köpek tedavisi
- Eğitim
- Örgütlenme
 - Mezbahane kontrolü
- EG95 aşısı : Koyun ve keçilerde % 95 koruyucu oldukları ileri sürülmektedir